جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

www.jamejamdaily.ir

دوشنبه ۱۵ آذر ۱۴۰۰ | ۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۰۹۷ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Monday - December 6, 2021

در «چاردیواری» بخوانید

سیر تا پیاز سیر و پیاز

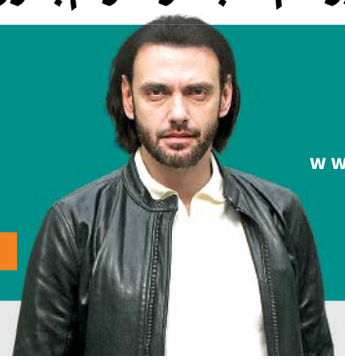

گفت‌وگو با امیرعلی دانایی، مجری برنامه «رخ‌به‌رخ»

سؤالی می‌پرسم که به درد مردم بخورد

۶

نشست هماهنگی سران سه قوه با وجود برگزاری منظم و تصمیم‌گیری‌های مهم هنوز در زمینه بازنمایی رسانه‌ای با کاستی‌هایی روبه‌رو ست

یک جای خالی محسوس در جلسه سران قوا

۲

زرد کم عمق

نقدی بر «گشت‌ارشاد ۳» که علاوه بر گیشه در عبور از خطوط قرمز و استفاده از شوخی‌های سخیف هم رکورد زده است

عکس: محمد بدرلو | ۱۰

ویژه‌ها

آمار نشان می‌دهد ۸۰ درصد خانه‌های خالی کشور متعلق به افراد حقوقی و بانک‌هاست

خانه‌داری بانک‌ها!

طبق آخرین آمارگیری نفوس و مسکن بیش از دو میلیون و ۵۰۰هزار واحد مسکونی در کشور خالی است که به گفته کارشناسان این رقم افزایش یافته و به چهار میلیون واحد رسیده و یک پنجم آن در پایتخت قرار دارد. هرچند از آخرین آمار و ارقامی که در دسترس است پنج سال گذشته و قطعا تعداد خانه‌های خالی با توجه به تورم زیادی که در این مدت بخش مسکن تجربه کرده رشد داشته است. در هفته‌های اخیر، اظهاراتی مبنی بر این‌که خانه‌های خالی متعلق به بانک‌های دولتی و خصوصی است، شنیده شد؛ موضوعی که به‌صراحت از سوی بانک‌ها رد نمی‌شود و معتقدند خلافی از سوی آنها صورت نگرفته و املاکی که در اختیارشان قرار دارد...

۳

گفت‌وگو با سرکرده شبکه بزرگ کلاهبرداری از سلبریتی‌ها در فضای مجازی

کلاهبرداری ۵ میلیاردی ادمین‌های قلابی

۱۹

درباره رجب طیب اردوغان؛ مردی که عاشق حاشیه و متن است حتی اگر به قیمت ترورش تمام شود!

مرد رویاهای ناتمام

سیر سیاسی اردوغان همراه با موفقیت‌های مدیریتی مهمی در ترکیه بود. حضور یک شخصیت سیاسی هوشمند و خوش‌آتیه باعث شد تا غربی‌ها رویش حساب کنند. اردوغان جوان و پرانرژی فریب‌شان داد. اولین اشتباه متعلق به کمیته یهودیان آمریکا بود. اردوغان اولین مسلمانی بود که از دستان این کمیته قدیمی نشان شجاعت می‌گرفت. بعدها اردوغان در روزی که بیشتر به رهبر اخوان‌المسلمین شباهت داشت علیه اسرائیل سخنرانی تندی کرد...

۸

بیشتر بخوانید

نگاهی به وضعیت سرسام‌آور ترافیک تهران که غیر از وقت، اعصاب شهروندان را هم می‌کشد

ترافیک تهران از نمای نزدیک‌تر

۱۸

گزارشی از شرایط عمارت تاریخی مسعودیه که قرار است لوکیشن یک سریال تاریخی شود

حال نامسعود میراث ظل‌السلطان

۱۶

مروری بر اشتباهات داوری در لیگ برتر فوتبال که اعتراضات زیادی به همراه داشته است

سوت‌های جنجالی روی مغز فوتبالی‌ها

۴

کافه میرداماد

گفت‌وگو با حسین فردرو در سالروز درگذشت زنده‌یاد منوچهر نوذری

نوذری، صدای مردم بود

۲۰

یادداشت

کارایی حداکثری قوه‌مجریه با نگاه دوسویه

علی بهادری جهرمی

سخنگو و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت سیزدهم

مفهوم و کارکرد اطلاع‌رسانی و سخنگویی در دولت سیزدهم، از مفهوم و کارکردی که تاکنون در این ارتباط رایج بوده، متفاوت است. گرانیگاه این تفاوت را می‌توان چنین توصیف کرد: بنا نیست سخنگویی و اطلاع‌رسانی در دولت سیزدهم یک‌طرفه، با صحبت یک‌جانبه و به صورت کلیشه‌ای باشد. آنچه تکمیل‌کننده مفهوم و کارکرد سخنگویی است، ارتباط دوسویه و نمایندگی افکار عمومی در جلسات تصمیم‌ساز دولت است.

رئیس محترم جمهور هم چنین نگاهی دارند. دکتر رئیسی، سخنگویی و اطلاع‌رسانی را یکی از ابزارهای لازم به منظور پیگیری و برآوردن نیازهای مردم به شمار می‌آورند. چنین نگاهی به جایگاه اطلاع‌رسانی و سخنگویی، ضمن این‌که تکالیف دولت را سنگین‌تر و موسع‌تر می‌کند، فواید بسیاری را هم در پی دارد. مهم‌ترین ثمره این رویکرد، برخورداری مجموعه دولت از یک چشم بینا و قابل اعتماد است که باعث می‌شود تصمیمات دولتی نه درون اتاق‌های بسته و به دور از مطالبات مردمی، بلکه منطبق بر خواست و نیاز واقعی مردم اتخاذ شود.

این نگاه دو سویه به جایگاه سخنگویی و اطلاع‌رسانی، الزامات و استلزاماتی هم در پی دارد. وقتی رسانه به‌عنوان عضوی از دولت و به مثابه چشم بینای آن باشد، باید سعی وافری در شناسایی و نمایاندن مسائل اصلی داشته و در تمییز مسأله اصلی از سوژه‌های فرعی و اصطلاحا ردگم‌کنی، صرفا اخلاق و حرفه‌ای‌گری را ملاک عمل قرار دهد. با عوض شدن موضوع اصلی و فرعی، تصمیم‌سازی‌های دولتی منطبق با نیاز جامعه نخواهد بود و حوزه اجرا هم به ناکجاآباد کشیده خواهد شد. با تمرکز بر مسائل اصلی و رعایت حدود و ثغور آن از سوی رسانه‌ها، سخنگوی دولت می‌تواند از این موقعیت بهره ببرد و همچون وکیل مدافع، مجموعه دولت را وادار به پیگیری مدام و پاسخگویی شفاف کند.

از دیگر الزامات این رویکرد نوین، واقعی بودن نگاه دولت و رسانه‌ها به یکدیگر است. به بیان دیگر، نه دولت از رسانه‌ها انتظار دارد صرفا به عنوان روابط‌عمومی دولت عمل کنند و فقط گزارش اقدامات انجام شده دولت را مخابره کنند، نه رسانه‌ها توقع دارند دولت خارج از ظرفیت‌های موجود، اقدامات نمایشی را جایگزین اقدامات اساسی کند. سخنگویی صرفا به معنای پل ارتباطی دولت با رسانه‌ها نیست. همان‌گونه که رسانه‌ها صرفا بازگوکننده اقدامات انجام‌شده دولت نخواهند بود. بخش مهمی از پیشبرد امور در جامعه ناظر به شناسایی اقدامات انجام نشده است. در این قسمت، رسانه‌ها به عنوان نمایندگان بی‌قصد و غرض افکار عمومی سهم بسزا و غیرقابل تفویضی دارند.

موضوع دیگری که نباید از کنار آن به‌سادگی گذشت، تشخیص مرجع قابل اعتنا در موضوعات اساسی از سوی رسانه‌ها است. با حجم انبوه اخبار واقعی و غیرواقعی که با هم در فضای مجازی تولید و پخش می‌شود، تشخیص مطالبات اصلی و گروه‌های واقعی مردم مشکل‌تر از قبل شده است. اصحاب رسانه و اهل فن، از ابزار و دانش چنین تشخیصی برخوردارند. در چنین فضا و با این الزامات است که وظیفه دولت در بهادادن دوسویه به رسانه‌ها، تکمیل‌کننده روندی می‌شود که نتیجه آن به حداکثر رساندن کارایی قوه‌مجریه، مبتنی بر ظرفیت‌های موجود و مطالبات عمومی خواهد بود.

گزارش

خبر ممنوعیت نام‌گذاری واحدهای صنفی با اسامی محلی تکذیب شد

به نام حاشیه

گروه جامعه

حوالی ساعت ۵ عصر دیروز یک خبر عجیب روی خروجی یکی از خبرگزاری‌های کشور قرار گرفت که به‌صراحت با زبان‌های محلی سر جنگ داشت. این خبر خیلی زود در فضای مجازی چرخید و در مدت کوتاهی درباره این‌که چرا باید بخشنامه‌ای ابلاغ شود که با اسامی محلی مخالفت کند، بحث شد.

اما ماجرا چه بود؟ همه چیز از انتشار گفت‌وگوی نادر مرادی، رئیس پلیس اماکن تهران با خبرگزاری مهر آغاز شد؛ مصاحبه‌ای که تاکید داشت: «استفاده از نام‌های محلی (ترکی، کردی، لری، شمالی و...) برای واحدهای صنفی پایتخت ممنوع است.»

برای ما تهرانی‌ها که هر روز تابلوی مغازه‌ها و پاساژهای زیادی را می‌بینیم که نام‌های محلی روی آنها درج شده، این خبر به اندازه‌ای عجیب بود که باورش سخت می‌نمود، ولی چون رئیس پلیس اماکن تهران پشت این خبر بود چاره‌ای جز باور آن نداشتیم.

نادر مرادی به مهر گفته بود طبق بخشنامه‌ای که وزارت ارشاد به پلیس ابلاغ کرده، اصناف باید از نام‌های محلی فقط در شهر و استان‌های مرتبط با آن نام استفاده کنند، یعنی مثلا از اسم‌های ترکی فقط باید در استان‌های ترک‌زبان استفاده شود و در شهری همچون تهران که محل تقاطع اقوام و قومیت‌های مختلف است هیچ نام محلی نباید روی واحدهای صنفی گذاشته شود.

این خط‌کشی‌ها به اندازه‌ای تلخ بود که نمی‌شد در مواجهه با آن سکوت کرد، چراکه اگر ایران سرای من است و نام‌های محلی، بخشی از هویت فرهنگی ما ایرانیان است، پس چنین مرزبندی‌هایی نمی‌تواند معنا و مفهومی داشته باشد.

البته سرهنگ مرادی درمصاحبه‌اش تاکید کرده بود: «استفاده از نام‌های خارجی و لاتین هم برای واحدهای صنفی ممنوع است و درصورت مشاهده با متخلفان برخورد می‌شود» که اتفاقا ماجرا را تلخ‌تر می‌کرد، چون حس می‌شد پلیس از یک‌سو و وزارت ارشاد از سوی دیگر، نام‌های خارجی را با نام‌های محلی که روح ایران در آنها جریان دارد، یکی کرده‌اند و هر دو را با یک چوب می‌رانند.

دیروز بعد از مدتی کلافگی و ناراحتی از تاثیر این خبر اما رئیس پلیس اماکن پایتخت به موج ایجاد شده واکنش نشان داد و با تکذیب آنچه به وی منتسب شده بود کمی از زهر آنچه شنیده بودیم، کاست.

این بار هم مثل بسیاری از دفعات قبل، به نوعی خبرنگار تنظیم‌کننده خبر به درک و نگارش اشتباه متهم می‌شد. به هر حال نادر مرادی اعلام کرد: «استفاده از نام‌های محلی (ترکی، کردی، لری، شمالی و...) برای واحدهای صنفی در شهر تهران مشکلی ندارد و هر خبری که غیر از این در شبکه‌های مجازی یا رسانه‌ها منتشر شده تکذیب می‌شود. در ضمن اصناف هر شهر نیز می‌توانند از گویش‌های محلی خود در نامگذاری‌ها استفاده کنند».

تناسب اسم و کاربری

گرچه ماجرای دیروز با تکذیبیه پلیس ختم به‌خیر شد اما مسلما حکایت نامگذاری در شهرها چه خیابان‌ها و کوچه‌ها باشد و چه واحدهای صنفی، حکایتی دنباله‌دار است، به‌خصوص این‌که جامعه به ظاهر فرورفته در خود به هرگونه تغییری از این جنس واکنش دارد و نمی‌توان بدون در نظر گرفتن احساسات جمعی، درباره نام‌ها تصمیم گرفت.

مهرداد مال‌عزیزی، کارشناس مسائل شهری معتقد است نام‌گذاری، بخشی از طراحی و مبلمان شهری است؛ بنابراین باید نامی را برای کاربری‌ها انتخاب کنیم که درخور باشد. مثلا ممکن است خیابانی در بافت تاریخی یزد طراحی شود که نوساز باشد اما طراح آن از عناصر بافت قدیم استفاده کرده باشد. در این شرایط ممکن است یک کاربری را در این منطقه اجرا کنیم که خارجی یا ایرانی باشد- مثلا فروشگاه مبلمان- به این ترتیب باید از نامی برای این فروشگاه استفاده کرد که با محصول و نوع معماری و طراحی خیابان همخوانی داشته باشد.

او با این مقدمه در گفت‌وگو با جام‌جم تاکید می‌کند نمی‌توان خط‌کشی کرد که صاحب مغازه حتما باید نام محلی یا خارجی انتخاب کند چون نام، بخشی از هویت شهری است و هنگام انتخاب آن باید دقت کرد با طراحی و نوع محصول هماهنگ باشد.

حفاظت از رنگارنگی فرهنگی

این نوع نگاه را در علی‌اصغر سلطانی، زبان‌شناس نیز یافتیم وقتی نظر او را درباره اتفاقات دیروز جویا شدیم.

او به ما گفت: «به نظرم درحوزه انتخاب نام برای واحدهای صنفی باید آزادانه‌تر برخورد کنیم، زیرا در کنار تاثیرات فرهنگی نام‌ها، انتخاب اسامی برای کسب و کارها از نظر مالی و تجاری نیز تاثیرگذار است. این درحالی است که محدودیت‌ها مانع خلاقیت می‌شود، به طوری که اکنون بسیاری از واحدهای صنفی نام‌های مشابه دارند.»

این زبان‌شناس البته یک نکته را نیز گوشزد می‌کند و آن این که نمی‌توان هویت ملی را به زبان فارسی گره زد، زیرا اگر اصل را فقط زبان فارسی بدانیم آن وقت زبان‌های محلی به حاشیه رانده می‌شوند.

به گفته او در کلانشهری مانند تهران تعداد زیادی کرد، ترک، لر و... زندگی می‌کنند و محدودیت در انتخاب نام می‌تواند رنگارنگی فرهنگی را در کشورمان کمرنگ کند و مانع استفاده صحیح از این ظرفیت شود.

خبر

دیدار مدیرکل روابط‌عمومی رسانه ملی با احمد احمد، مبارز انقلابی

احمدرضا معراجی

رسانه

حسین قرایی، مدیرکل روابط‌عمومی سازمان صدا و سیما عصر روز گذشته به دیدار احمد احمد، مبارز انقلابی رفت. او در دیدار با احمد احمد، مبارز انقلابی درباره مبارزات او و کتابی که محسن کاظمی درباره این مبارز انقلابی نوشته است، توضیح داد و گفت: احمد احمد یک مبارز انقلابی است و محسن کاظمی هم کتابی را درباره ایشان تالیف و تنظیم کرده است. ما باید از این افراد بیشتر بدانیم و از تجربه زندگی انقلابی آنها استفاده کنیم. باید سریال و فیلم‌هایی درباره ایشان و مبارزات‌شان ساخته شود.

وی در ادامه خطاب به احمد احمد تاکید کرد: مبارزات انقلابی باعث آشنایی شما با امام (ره) شد و بسیاری از سریال‌های صدا و سیما که درباره مبارزات انقلابی است، براساس خاطرات شما ساخته شده اما این‌طور که مشخص است هیچ‌کس تا به‌حال سراغ شما نیامده که بخواهد درباره خودتان فیلم یا مستندی بسازد. البته ما می‌دانیم شما از هیچ‌کس توقعی ندارید زیرا با خدا معامله کردید اما این وظیفه ماست.

پس از صحبت‌های قرایی، احمد احمد بیان کرد: چیزی که اکنون با آن مشکل دارم فراموشی‌های زیاد است. تا جایی که به یاد می‌آورم همیشه در دردسر بودم. در حال حاضر مشکلات جسمی زیادی هم دارم. خاطرات دور را بهتر به یاد می‌آورم اما حافظه کوتاه‌مدتم مشکل دارد و اتفاقات نزدیک‌تر را به یاد نمی‌آورم.

وی ادامه داد: من از گذشته خیلی دور حتی پیش از مبارزات سال ۴۲ با امام آشنایی و مراوده داشتم. امام (ره) از طرف گروه مؤتلفه بود و من عضو حزب ملل اسلامی بودم. ملاقات‌ها و برخوردهایم با امام را هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنم.

احمد احمد اظهار کرد: در ابتدا که ما مبارزات را آغاز کردیم هنوز سازمانی به نام ساواک وجود نداشت. در آن زمان امام(ره) یک مبارز و مسؤول یک گروه بود و من هم مسؤول یک گروه دیگر بودم. تا قبل از بروز ساواک مشکلات کمتر بود اما بعد از به‌وجود آمدن ساواک، مشکلات مبارزان بیشتر شد. مجید شریف‌واقفی و صمدی لباف جزو دوستان قدیمی انقلابی من بودند. بعد از انقلاب با خیلی از دوستان انقلابی که زنده بودند، رفت و آمد داشتیم و از حال هم باخبر بودیم.

وی درباره همسر و فرزندانش گفت: همسرم نه تنها مشکلی نداشت بلکه با من همراه بود. خیلی در کنار من سختی کشید. دو دختر و چهار پسر داشتم که متاسفانه یکی از پسرهایم چند سال پیش به‌دلیل ابتلا به بیماری سرطان به رحمت خدا رفت. دلخوشی این روزهای من و همسرم، فرزندان‌مان هستند. این مبارز انقلابی در پایان از مسؤولان خواست کاری کنند که در صدا و سیما بیشتر به مشکلات مردم و افرادی مثل او پرداخته شود.

در ادامه پسر احمد احمد ضمن تاکید بر فراموشی پدرش، توضیحاتی داد و گفت: ابتدا باید بگویم به این‌که پسر یک فرد مبارز انقلابی مثل احمد احمد هستم، افتخار می‌کنم.

وی ادامه داد: قرار بود گروهی بیایند و درباره پدرم سریال و مستند بسازند اما پدر نپذیرفت. بعد از کتابی که درباره پدرم نوشته شد ایشان دیگر راغب نبود درباره‌اش حرفی زده شود. پدر تحت درمان است و یک پایش تیر خورده و همین موضوع برای او مشکلاتی ایجاد کرده است.

پس از آن همسر احمد احمد نیز گفت: ما سال ۵۷ ازدواج کردیم. برادرم و شوهرخواهرم همرزم حاج‌آقا بودند و به همین دلیل ما با مبارزات انقلابی آشنایی داشتیم. بعد از ازدواج دردسرهایمان کمتر شد و ایشان بیشتر در جبهه‌ها بودند.

وی درباره کتابی که در مورد همسرش نوشته شده، گفت: کتاب را خوانده‌ام و فکر می‌کنم کاملا به زندگی احمد احمد پرداخته است.

همسر احمد احمد درباره فعالیت‌های مبارزاتی خودش اظهار کرد: من مبارز نبودم، خانه‌دار بودم و فعالیتی در زمینه مبارزات انقلابی نداشتم اما زندگی خوبی در کنار حاج‌آقا داشتیم و همیشه از این‌که همسر و در کنار ایشان هستم، راضی بودم. حاصل زندگی ما و دلخوشی‌مان فرزندان‌مان هستند.

ویژه‌نامه استانی

آذربایجان شرقی و بوشهر

نیازمندی استانی

البرز